

Aleg 188

Sprawozdanie

Komisji wodnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego LW. 10 584/07 dotyczącem regulacji potoku Rudawy z dopływami.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 11. lipca 1902 polecił Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu wygotowanie projektu regulacji dopływów Wisły, w szczególności zaś potoku Rudawy z Kszeszówką, Filipówką i Dulówką. Ponieważ c. k. Rząd już w roku 1903 rozpoczął studia nad projektem rektyfikacji ujścia Rudawy przez przełożenie i obwałowanie tego potoku od jego ujścia do mostu w Woli Justowskiej w interesie regulacji Wisły i ochrony Krakowa od powodzi, przeto Wydział krajowy wykonując powyższe polecenie Wysokiego Sejmu, opracował w r. 1906 na podstawie zdjęć dokonanych w r. 1905 projekt regulacji i obwałowania potoku Rudawy na dalszej jej przestrzeni t. j. od mostu w Woli Justowskiej, gdzie kończyć się mają roboty Administracji państwa, aż do mostu na drodze powiatowej w Dulowy. Projekt ten obejmuje regulacje Rudawy na długości 31·8 km. wraz z 12 dopływami łącznej długości 11·091 km. i 27 rowami odwodniającymi długości 41·92 km. ogółem 84·811 km.

Roboty mają na celu ochronę od corocznych prawie wylewów i odwodnienie 2.237 morgów wartościowych gruntów w pobliżu Krakowa i Krzeszowie, zabezpieczenie od zrywania licznych komunikacji powiatowych i gminnych, asanację doliny Rudawy, wreszcie nawodnienie łąk nadbrzeżnych i powiększenie przez to produkcji siana.

W regulacji interesowanych jest 26 gmin i obszarów dworskich powiatu Krakowskiego i Chrzanowskiego a ogólny koszt teje obliczono na 3,600 000 kor.

Wydział krajowy wyraża zapatrywanie, że regulacja Rudawy, która wpada do skanalizować się mającej Wisły, jako regulacja rzeki kanałowej dokonana być winna przy 60% zasiłku z państwowego funduszu kanałowego, a już conajmniej ze względu na górski charakter tej rzeki i jej dopływów, uzasadnionym byłby dla jej regulacji zasiłek 50% z państwowego funduszu melioracyjnego; gdy jednak Wydział krajowy przy zamierzonym podwyższeniu wałów nadwiślańskich poniżej Krakowa natrafił na trudności w uzyskaniu 50% zasiłku z funduszu melioracyjnego, proponuje on przeprowadzenie regulacji Rudawy, jako przedsięwzięcia interesowanych powiatów Krakowskiego i Chrzanowskiego pod zarządem Wydziału krajowego przy 10% udziale tychże powiatów.

Komisja wodna dzielając w zupełności zapatrywanie Wydziału krajowego w kwestyi 60 względnie 50-procentowego udziału państwa w kosztach regulacji Rudawy jako rzeki kanałowej, względnie rzeki o charakterze górskim, popiera mimo to propozycję wykonania tej regulacji jako przedsięwzięcia powiatów w interesie przyspieszenia załatwienia tak doniosłej sprawy, a to tembardziej, że skoro administracja państwa w akcji uregulowania części Rudawy już tak dalece postąpiła, że w październiku i listopadzie r. 1906 odbyły się prawno-wodne dochodzenia i rozprawy ekspropriacyjne, na cele tych robót w czasokresie od r. 1904 do 1907 w budżet państwowy już 4 raty w łącznej kwocie 1,150.000 kor. wstawiono

i roboty niezawodnie już w tym roku rozpoczęte zostaną — jest rzeczą konieczną, aby i regulacja dalszej części Rudawy raz już definitywnie załatwioną została.

Z preliminowanych kosztów regulacji w sumie 3,600.000 K przypada na roboty w powiecie krakowskim 2,025.000 K, na roboty w powiecie chrzanowskim 1,575.000 K. Odpowiednio do tego wyniesie 10% udział powiatu krakowskiego 202.500 K, udział powiatu chrzanowskiego 157.000 K, 45% zasiłek funduszu krajowego kwotę 1,600.000 K i takąż samą kwotę zasiłek funduszu melioracyjnego państwowego.

Wydział krajowy proponuje rozpoczęcie robót wówczas, skoro Administracja państwa wykończy przekop Rudawy od klasztoru zwierzynieckiego do mostu w Woli Justowskiej i zamierza wykonać je w latach 18 przy użyciu 2 inżynierów i rocznej dotacji 200.000 K. Przy takim programie robót roczny datek kraju wynosiłby 90.000 K, datek państwa 90.000 K, datek powiatu Krakowskiego 11.250 K, powiatu Chrzanowskiego 8.750 K.

Obydwie reprezentacje powiatowe uchwaliły obowiązek przyczynienia się do kosztów budowy udziałem 10-procentowym i uchwały dotyczące Wydziałowi krajowemu przedłożyły. Wydział Rady powiatowej krakowskiej w petycji z dnia 15. lutego 1907 zwrócił się do Wydziału krajowego z prośbą o zastrzeżenie konkurującym powiatom w wydać się mającej ustawie prawa ściągnięcia przypadających na nie datków od właścicieli nieruchomości i zakładów, które od wylewów mają być ochronione po myśli §. 66. kraj. ustawy wodnej.

Ponieważ przedłożony przez Wydział krajowy projekt ustawowego zapewnienia przedsiębiorstwa regulacji Rudawy, oparty na przytoczonych powyżej faktycznych momentach, odpowiada wymogom ustawy z dnia 30. czerwca 1884 Nr. 116 dz. p. p. i intencji Wysokiego Sejmu, wyrażonej w uchwałach z dnia 11. lipca 1902 i 14. listopada 1905 — a prośba Wydziału Rady powiatowej krakowskiej znajduje uzasadnienie w §. 66. ustawy z dnia 14. marca 1875 Nr. 38 dz. u. kr. i Wydział krajowy na prośbę tę w krótkiej drodze przychylnie dał oświadczenie; przeto Komisya wodna uzupełniwszy §. 3. projektowanej przez Wydział krajowy ustawy dodatkiem, odpowiadającym żądaniu Wydziału Rady powiatowej krakowskiej — zaleca Wysokiemu Sejmowi do przyjęcia tak uzupełniony projekt ustawy i wnosi:

^{1/} Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony ^{1/} projekt ustawy o regulacji potoka Rudawy z dopływami.

Przewodniczący:
Kozłowski.

Sprawozdawca:
Staniszewski.

Ustawa

z dnia o regulacji potoku Rudawy z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Regulacya potoku Rudawy od mostu w Woli justowskiej do mostu drogowego w Dulowy z dopływami ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo powiatów Krakowskiego i Chrzanowskiego, subwencyonowane z funduszu krajowego.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej regulacyi służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1906, który preliminuje koszta budowy na 3,600.000 koron.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa, w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta regulacyi włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Fundusz regulacyjny ma być utworzony:

a) z datku funduszu krajowego w wysokości czterdziestu pięciu procent preliminowanych kosztów w kwocie 1,620.000 koron;

b) z datku państwowego funduszu melioracyjnego w myśl §. 6. ust. 2. i §. 4. ust. 2. a) ustawy z dnia 30. czerwca 1884 Dz. p. p. Nr. 116. z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia w wysokości czterdziestu pięciu procent preliminowanych kosztów, w maksymalnej kwocie 1,620.000 koron.

c) z datków interesowanych powiatów w wysokości dziesięciu procent preliminowanych kosztów, a mianowicie z datku Krakowskiego w kwocie 202 500 koron i z datku Chrzanowskiego w kwocie 157.500 koron.

Powiatom konkurującym zastrzega się prawo ściągnięcia przypadających na nie datków konkurencyjnych od właścicieli nieruchomości i zakładów, które od wylewów mają być ochronione, a to po myśli §. 66. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Nr. 38 Dz. u. kraj. według wartości tych nieruchomości i zakładów.

Jeżeli po ukończeniu robót objętych projektem okaże się we funduszu regulacyjnym pozostałość kasowa, pozostałość ta ma być zwróconą kontrybującym czynnikom w stosunku ich udziału w kosztach budowy.

§. 4.

Termin rozpoczęcia i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termin płatności datków kraju, państwa i powiatów oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 5.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1. Z kwoty osiągniętej ze sprzedaży uzyskanych przez regulację gruntów;
2. z dochodów uzyskanych z wydzierżawiania skarp potoku Rudawy i dopływów;
3. z corocznych datków kraju, tudzież powiatów Krakowskiego i Chrzanowskiego.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków kraju i powiatów na konserwację i innych zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze ustawodawstwa po skończeniu budowy.

§. 6.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracją państwa, której podobnie jak reprezentacyom powiatów Krakowskiego i Chrzanowskiego przyznany zostanie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa.
